

РЕШЕНИЕ

№ 1329

гр. Варна , 23.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, V СЪСТАВ в публично заседание на шести юли, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Деспина Г. Георгиева

Членове: Златина Ив. Кавърджикова
Иванка Д. Дрингова

при участието на секретаря Доника Здр. Христова
като разгледа докладваното от Иванка Д. Дрингова Въззивно гражданско
дело № 20213100500737 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

Образувано е по **въззивна жалба вх. № 271329/15.02.2021г.** от Р. Р. С., ЕГН ***** от гр. Варна, ул. Д-р „С.“ №2, вх.Б, ет.1, ап.16, чрез процесуалния му представител адв. Н.И., срещу решение № 260263 от 01.02.2021г., постановено по гр. дело № 5898/2020г. на Варненския районен съд, XLVIII-ми състав, с което е отхвърлен иска с правно основание чл.1, ал.1, т.3 ЗУТОССР, предявен от въззивника срещу ТП на НОИ-Варна и „Оазис“ ЕООД, ЕИК 813095515 за приемане за установено в отношенията между страните, че ищецът е работил в СДТ „Обществено хранене“, поделение „Ресторанти“ - Варна, като „общ работник – товаро-разтоварач“ за периода от 05.05.1981г. до 01.01.1987г., на пълен 8-часов работен ден, с месечно възнаграждение от 175 до 250лв.

В жалбата е изложено становище за недопустимост и неправилност на обжалваното решение. Въззивникът счита, че искът е следвало да се разгледа съгласно разпоредбите на КТ от 1951г. /отм./ по реда на ГПК /чл.360 от КТ/, а не единствено и само по реда на ЗУТОССР. Намира, че за доказването на трудов стаж по реда на ГПК са допустими всички доказателствени средства, включително и разпит на свидетели. Излага, че сочените от него свидетели щели да установят полагания труд от ищеца през процесния период, но първоинстанционният съд неправилно е тълкувал разпоредбите на чл.6 от ЗУТОССР. Отправеното искане е да се отмени обжалваното решение и да се върне на за разглеждане на първоинстанционния съд с указания за допускане до разпит на двама свидетели.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК е постъпил отговор от „Оазис“ ЕООД, в който е

изразено становище за неоснователност на оплакванията срещу постановеното решение. Моли за потвърждаване на решението.

ТД на НОИ изпраща процесуален представител в съдебно заседание, който оспорва жалбата и моли за потвърждаване на постановеното решение.

За да се произнесе по спора, съдът съобрази следното:

Производството пред ВРС е образувано по предявен от Р. Р. С. срещу ТП на НОИ – Варна и „Оазис“ ЕООД иск с правно основание чл. 1, ал. 1, т. 3 от ЗУТОССР за приемане за установено в отношенията между страните, че в периода от 05.05.1981г. до 01.01.1987г. ищецът е полагал труд в СДТ „Обществено хранене“, поделение „Ресторанти“ - Варна, като „общ работник – товаро-разтоварач“, на пълен 8-часов работен ден и с месечно възнаграждение от 175 до 250лв.

В исковата молбата ищецът излага, че е загубил трудовата си книжка, а съхраняваната от правоприменика на работодателя - „Оазис“ ЕООД, не може да представи информация, тъй като документацията е била открадната. Сочи, че е в невъзможност да се снабди с документи доказващи осигурителния му стаж в периода от 05.05.1981г. до 01.01.1987г., през който е работил в СДТ Търговия "СДТ „Обществено хранене" като общ работник – товаро-разтоварач. Правния си интерес обосновава с твърдението, че с установяването на допълнителен трудов стаж за процесния период ще се увеличи размера на пенсията му.

В срока за отговор по реда на чл. 131 ГПК ответникът НОИ-Варна е депозирал отговор на исковата молба, с който счита предявения иск за неоснователен.

Ответникът „Оазис“ ЕООД сочи, че е в обективна невъзможност да представи ведомости за заплати.

С обжалваното решение предявеният положителен установителен иск е отхвърлен, като неоснователен.

За да се произнесе, съдът намира следното от фактическа и правна страна:

Съгласно чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. По отношение на неправилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпореждането на чл.269, ал.1 изр.второ ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания.

Решението на първоинстанционния съд съдържа реквизитите по чл. 236 ГПК и е действително, произнасянето съответства на предявеното искане и правото на иск е надлежно упражнено, поради което производството и решението са допустими. Оплакването на въззивника за недопустимост на производството е неоснователно. Със ЗУТОССР е уредено специално съдебно производство за установяване на юридически факти, свързани с възникване, изменение или прекратяване на материални трудови и осигурителни правоотношения към минал момент. Специалният закон изключва приложението на общия процесуален закон, поради което предявен иск за установяване на трудов стаж по чл. 124 от ГПК би бил недопустим.

Абсолютна положителна процесуална предпоставка, обуславяща допустимостта на установителните искове, в случая на иска по чл.1, ал.1, т.3 от ЗУТОССР е наличието на правен интерес. За обосноваване на правния интерес в чл.5 ал. 2 от ЗУТОССР е разписано изискване, когато осигурителят е прекратил дейността си, без да има правоприменик или не е прекратил дейността си, но ведомостите и книжката са му иззети по реда на инструкция на управителя на Националния осигурителен институт, издадена на основание чл.5, ал.3 от КСО, се представя удостоверение от съответното териториално поделение на НОИ, че в

архивното стопанство липсват писмени данни за претендирания стаж. Удостоверението следва да изхожда от работодателя/осигурителя, при който е придобит стажа, от неговия правоприменник или от друго юридическо или физическо лице, което съхранява книжа, ведомости за заплати и други, че документите са загубени или унищожени. Видно от писмо изх. № 165512-03-13/31.03.2020г. на ТП на НОИ Варна е, че на Р.С. не може да бъде издаден обр. УП-13, т.к. липсва информация за лицето в документите на осигурителя Обществено хранене гр. Варна. Представено е и уведомително писмо от Второ РУ Варна до „Оазис“ ЕООД, от което е видно, че разплащателните ведомости за заплати от 1960г. до 2000г. на ГТП „Здрава храна“, чиито правоприменници са СДТ „Обществено хранене“, КТУ „Лазур“ – поделение „Ресторанти“, ДФ „Оазис“ и „Оазис“ ЕОД Варна са предмет на извършена кражба с взлом в ресторант „Почивка“ /офис на „Оазис“ ЕОД/. Освен това е представено и удостоверение изх. № 3Ц5511-03-8/07.12.2020г. на Териториално поделение на НОИ - Варна се сочи, че разплащателните ведомости и трудовоправните документи на СДТ „Обществено хранене“ –Варна не са приети в ТП на НОИ. От събраните писмени доказателства се налага извода, че документите, установяващи твърденията от ищеца трудов стаж са загубени или унищожени, поради което предявеният иск за установяването му по съдебен ред е допустим.

Съгласно разпоредбите на чл. 6, ал. 1 от ЗУТОССР, в специалното производство не се допускат свидетелски показания, ако не са представени писмени доказателства, които установяват вероятността на трудовия/осигурителния стаж. Тези доказателства трябва да са издадени от работодателя/осигурителя, при който е придобит стажът, и по време на полагане на стажа. В чл.6, ал. 2 от Закона са посочени какви могат да бъдат тези писмените доказателства, като изброяването е примерно, а не изчерпателно. Освен изброените в ал. 2-ра писмени доказателства такива могат да бъдат и други документи, издадени от работодателя по време на полагане на стажа, чието съдържание сочи на отделни моменти от трудовото правоотношение, а не за целия период от време, за който се претендира като трудов/осигурителен стаж. Във всеки конкретен случай според представените писмени доказателства следва да се направи преценка дали последните установяват или не вероятността на претендирания стаж /в този смисъл Решение № 401 от 22.02.2016г. на ВКС по гр. д. № 228/2015г., IV г. о./.

В конкретния казус, ищецът е представил лична амбулаторна карта и епикриза, но същите не изхождат от работодателя и не са съставени по време на полагане на трудовия му стаж. По изложените съображения, тези документи не могат да се приемат за начало на писмено доказателство, поради което искането за събиране на гласни доказателства се явява недопустимо.

Липсата на успешно проведено главно и пълно доказване от ищеца, че е работил за посочения работодател през процесния период, както и работното място, заеманата длъжност, продължителността на работния ден и начина на заплащане на положения труд, обуславя извод за неоснователност на предявения иск, който следва да бъде отхвърлен.

Като е достигнал до идентични правни изводи първоинстанционният съд е постановил правилно и законосъобразно решение, което следва да бъде потвърдено.

Воден от горното, съставът на Варненски окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260263 от 01.02.2021г., постановено по гр. дело № 5898/2020г. на Варненския районен съд, XLVIII-ми състав, с което е отхвърлен иска с правно основание чл.1, ал.1, т.3 ЗУТОССР, предявен от Р. Р. С., ЕГН ***** от гр. Варна, ул. Д-р „С.“ №2, вх.Б, ет.1, ап.16 срещу ТП на НОИ-Варна и „Оазис“ ЕООД, ЕИК 813095515 за приемане за установено в отношенията между страните, че ищецът е работил в

СДТ „Обществено хранене“, поделение „Ресторанти“ - Варна, като „общ работник – товаро-разтоварач“ за периода от 05.05.1981г. до 01.01.1987г., на пълен 8-часов работен ден, с месечно възнаграждение от 175 до 250лв.

Решението може да се обжалва пред ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД с касационна жалба в едномесечен срок от уведомяването на страните, предвид че предявеният иск е специален установителен за факт и затова не попада в приложното поле на чл.280 ал.2 т.3 ГПК .

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

/О.М./

ОСОБЕНО МНЕНИЕ

на окр.съдия Д.ГЕОРГИЕВА

Считам решението на ВРС за постановено при допуснати съществени процесуални нарушения поради несъбиране на допустими и относими към спора доказателства, в резултат на което спорът е останал неизяснен от фактическа страна, което е обусловило погрешни правни изводи.

За да отхвърли иска на Р. Р. С. срещу ТП на НОИ-Варна и „Оазис“ЕООД ЕИК 813095515 за приемане за установено в отношенията между страните, че ищецът е работил в СДТ„Обществено хранене“, Поделение „Ресторанти“-**Варна**, като „общ работник – товаро-разтоварач“ за периода от **05.05.1981г. до 01.01.1987г.**, на пълен 8-часов работен ден с месечно възнаграждение от 175 до 250лв, на осн.чл.1 ал.1 т.3 ЗУТОССР, ВРС е приел, че искът не е доказан по основание.

По допустимостта. Считам, че е изпълнено изискването на чл.4 ал.2 т.1 от Закона за представяне на удостоверение по чл.5 – в случая това е представеното уведомително писмо, изд. от Второ РПУ на МВР че цялата документация, вкл. и разплащателни ведомости за заплати от 1960-2000г е била открадната поради констатирана кражба с взлом /л.11, идент. с

тези на л.125-гръб и на л.127 от Инст.д./,

По основателността.

По делото не е спорен фактът и от писмените доказателства /л.л...52-56,66-68-I/ се установява наличието на правоприемство между отв.дружество „Оазис“ЕООД и работодателя на ищеца през спорния период 1981-1987: ГТП“Здрава храна“, впоследствие - Стопанска дирекция търговия /СДТ/“Обществено хранене“-Варна, Поделение„Ресторанти“-Варна, впоследствие попадащо в комбинат за търговия и услуги /КТУ/ “Лазур“ с Поделение „Ресторанти“, а след това преобразувано в Държавна фирма/ДФ/„Лазур“, преименувана в ДФ“Оазис“, чийто капитал е преминал в „Оазис“ЕООД -Варна.

Последното е съхранявало цялата трудова документация, за която е представено от самия отв.„Оазис“ЕООД посоченото по-горе уведомително писмо /л.11-I/ за открадването ѝ.

Районният съд е приел, че такива доказателства не се намират в кориците на делото, тъй като ищецът не е представил нито едно от примерно изброените в чл.6 ал.2 от цитираната разпоредба такива.

Съгласно нормата на чл.6 ЗУТОССР по исковете за установяване на трудов и осигурителен стаж не се допускат свидетелски показания, ако не са представени писмени доказателства, които установяват вероятността на трудовия/осигурителния стаж и които са издадени от работодателя/осигурителя, при който е придобит стажът, и по време на полагане на стажа.

Действително, с ППВС № 8/1963 са дадени задължителни указания, в т.9 от които се прави препращане към ТР на ОСГК № 59/1962г по гр.д.№ 54/1962г на ОСГК на ВС. В последното в т.1 ОС на ГК на ВС се е произнесло по въпроса какво трябва да се разбира под "писмени доказателства" по чл.4 ал.1 от Указа за установяване на трудов стаж по съдебен ред и "документи" по смисъла на ал.2 и 3 на същия текст и равнозначни ли са тези понятия. Същевременно, обаче, считам за необходимо да се съобрази, че актовете на Върховния съд са били постановени за уеднаквяване практиката на съдилищата при прилагането на отменените вече нормативни актове - Кодекс на труда от 1953г и Указа за установяване на трудов стаж по съдебен ред. Затова следва бъдат съобразени и действащите нови нормативни разпоредби на Закона за установяване на трудовия стаж и ГПК при отчитане и новите социално-икономически условия.

Както е посочено и в цитираното решение на ВКС-IV ГО № 401/22.02.2016г по гр.д. № 228/2015г, че в ал.2 на чл.6 от ЗУТДССР примерно, а не изчерпателно са посочени писмените доказателства по смисъла на ал.1 на същия член. Освен примерно изброените в ал 2 писмени доказателства, такива могат да бъдат и други документи, издадени от работодателя по време на полагане на стажа, чието съдържание сочи на отделни моменти от трудовото правоотношение, а не за целия период от време, за който се претендира като трудов/осигурителен стаж. Посочено е и че във всеки конкретен случай според представените писмени доказателства следва да се направи преценка дали последните установяват или не вероятността на претендирания стаж.

Така представеното по делото удостоверение, издадено от Полицията, за установена кражба с взлом, на практика сочи на обективна невъзможност да бъдат представени каквито и да било писмени доказателства, съставени от работодателя, които да послужат за начало на писмено доказателство, обуславящо допустимостта на събирането на гласни такива.

Предвид изложеното считам, че в настоящия случай би следвало да намери приложение разпоредбата на **чл.10 от ЗУТСОССР**, в която изрично е посочено, че за неуредените в закона въпроси се прилага ГПК. В процесния случай са приложими общите правила на ГПК за събиране на доказателства, доколкото от наличните по делото става ясно, че по обективни причини не могат да бъдат изпълнени изискуемите от специалния закон предпоставки за представяне на примерно изброените в чл.6 писмени документи. В противен случай това би довело до нарушаване основния принцип в гражданското съдопроизводство за равнопоставеност на страните. При положение, че настоящото производство е състезателно, то страната остава лишена от възможността да се ползва от всички допустими при условията на ГПК доказателствени средства, чрез които могат да бъдат събрани косвени доказателства, индициращи отделни факти от значение за спора.

При положение, че ищецът не е в състояние да представи други доказателства по смисъла на чл.6, каквито очевидно не се намират у него /тези, с които е разполагал, са представени/, и правоприемникът на неговия работодател също не може да представи, по делото се съдържат множество косвени доказателства, останали необсъдени от РС, а именно :

- личен амбулаторен картон, съставен на 8.06.1987г /т.е. малко след процесния период/, сочещ, че ищецът с посоченото ЕГН работи като „товаро-разтоварач“ в КТУ“Бързо хранене“/л.8-15/;
- епикриза за проведено болнично лечение за периода 9.08.1983-1.09.1983 в Неврохирургична клиника на лицето, което е работило като товаро-разтоварач в „Обществено хранене“ /л.16-I/;
- у-е, изд. от Община Варна от 6.08.2015 /л.19-I/ за трудовия стаж на ищеца като общ работник за предходен период – от 1976 до 1.04.1981г;
- уведомително писмо от 31.03.2020, изд. от ТП на НОИ-Варна /л.20-I/, че към настоящия момент в ТП на НОИ се съхраняват документи на осигурителя „Лазур“ АД-Бургас /в несъстоятелност/, Поделение „Обществено хранене, които са за период 1.06.1983-31.12.1985 и за посочения период липсвала информация за лицето. Този документ, макар да касае процесния период, сочи на друг работодател. В същия е посочено, че подлежи на обжалване, от което право ищецът се е възползвал /макар в последващо становище на ТП на НОИ да е било изложено, че това било само уведомително писмо и затова не подлежало на обжалване/. В писменото становище на л.73 е посочено, че по повод жалбата е бил изготвен отговор, за който ищецът бил уведомен, без да са представени по делото данни за

съдържанието му.

- удостоверение, изд. от „Лазур“ АД-Бургас от 7.08.2015 /л.19-І/ за осиг.стаж на лицето за осигурителен стаж за период, последващ спорния - 1.01.1987г до 31.05.1990 - три години и пет месеца;

- уведомително писмо, издадено от НОИ

В тази връзка страната е отправено своевременно искане за разпит на двама души свидетели, за които са представени надлежни писмени доказателства, установяващи, че същите са били в трудово правоотношение с работодателя на ищеца през процесния период /л.л.21-41 от Инст.д./, което искане е било оставено без уважение от РС.

Освен това, няма как да бъдат пренебрегнати горепосочените писмени доказателства, щом като нормата на **чл.8 от Закона** дава възможност на съда да изисква от ищеца да потвърди с **декларация** истинността на всички изложени в исковата молба обстоятелства или на част от тях, от която процесуална възможност съдът също не се е възползвал.

окръжен съдия:

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____